

«Εισαγωγή- Κόκκινες Σημείες»

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΘΕΣΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΕΥΘΥ)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Τι είναι οι κόκκινες σημαίες;

Η έννοια της κόκκινης σημαίας περιλαμβάνει:

- ⇒ Προειδοποιητικά σήματα
- ⇒ Ενδείξεις
- ⇒ Δείκτες

Που θα μπορούσαν να αποτελούν μεθόδους, τεχνικές και πρακτικές που χρησιμοποιούν φυσικά πρόσωπα **και μπορούν να υποδηλώνουν την ύπαρξη παρατυπίας & τη διάπραξη απάτης.**

Προσοχή!

- Οι κόκκινες σημαίες αντιμετωπίζονται ως ενδείξεις. **Όχι αποδείξεις!**
- Δεν αποτελούν απόδειξη για την ύπαρξη απάτης αλλά **προειδοποιούν ή πρέπει να εφιστούν την προσοχή στις ΔΑ**
- Οδηγούν σε ενέργειες**, προκειμένου να διερευνηθεί η ύπαρξη ή ο αποκλεισμός της απάτης.
- Κρίνονται κατά περίπτωση** και υπό το πρίσμα των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης!

Κόκκινες Σημαίες στην πράξη (1)

Η κατανόηση των ενδείξεων που αποτελούν κόκκινες σημαίες είναι σημαντική:

- ⇒ Έναρξη διαδικασίας διερεύνησης
- ⇒ Πρακτικές, μέθοδοι που εξαιτίας αδυναμίας «αποκαλύφθηκαν»
- ⇒ Αξιολόγηση και συνδρομή στο σύστημα πρόληψης και καταπολέμησης απάτης

Οι κόκκινες σημαίες πρέπει να γίνουν κατανοητές μέσω παραδειγμάτων και πρακτικών εφαρμογών, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων διαχείρισης της ΔΑ:

- Δημόσιες Συμβάσεις (προληπτικός έλεγχος, παρακολούθηση υλοποίησης)
- Πράξεις Αυτεπιστασίας (ένταξη πράξης και παρακολούθηση υλοποίησης)
- Κρατικές Ενισχύσεις (ένταξη επενδυτικού σχεδίου, πληρωμές, παρακολούθηση υλοποίησης)
- Επαληθεύσεις
- Καταγγελίες

Στόχος Παραδειγμάτων

Εντοπισμός τυχόν δόλιας συμπεριφοράς στις κόκκινες σημαίες

Κόκκινες Σημαίες στην πράξη (2)

Η διερεύνηση & αξιολόγηση των κόκκινων σημαιών είναι επαγωγική:

- ⇒ Δύναται να αποκαλύψει κινδύνους απάτης →
- ⇒ που εμπεριέχουν νέες κόκκινες σημαίες για φυσικά πρόσωπα του Δημοσίου ή/και των Αναδόχων/Υποψηφίων προς αξιολόγηση →
- ⇒ Τελικό αποτέλεσμα

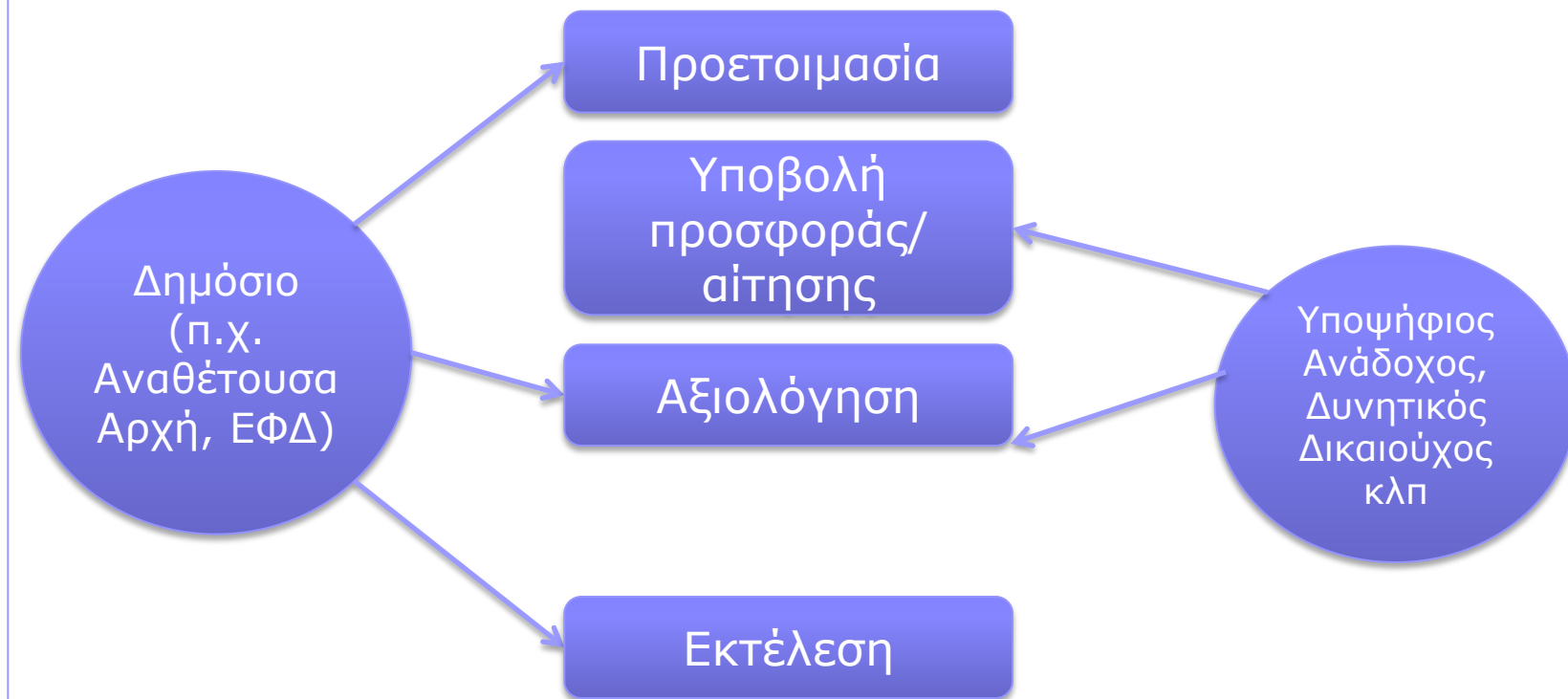
Παραδείγματα Εργασίας της OLAF

- ❑ Ευνοϊκή μεταχείριση ενός υποψηφίου/αναδόχου που δεν αιτιολογείται από τις περιστάσεις για ικανό χρονικό διάστημα
- ❑ Τιμολόγιο επενδυτή ή/και παρόχου υπηρεσιών καθώς και άλλα έγγραφα που συνδέονται με την υλοποίηση επένδυσης ή έργου που φέρουν «ιδιαιτέρα» χαρακτηριστικά που δεν δικαιολογούνται από τη μορφή των εγγράφων καθώς και τις νομικές υποχρεώσεις των προσώπων (βάσει της φορολογικής νομοθεσίας ή/και της νομοθεσίας περί εταιριών).

Κόκκινη Σημαία: Ευνοϊκή μεταχείριση ενός υποψηφίου/αναδόχου

Κατεύθυνση Διερεύνησης

Κόκκινη Σημαία: Ευνοϊκή μεταχείριση ενός υποψηφίου / αναδόχου

Ενδεικτικοί Κίνδυνοι απάτης που δύναται να αποκαλυφθούν:

- ⇒ Σύγκρουση Συμφερόντων
- ⇒ «Φωτογραφικές» Προδιαγραφές
- ⇒ Ενδείξεις Προσυνεννόησης

Άλλοι Κίνδυνοι απάτης που δύναται να αποκαλυφθούν περιλαμβάνουν την κατάτμηση αναθέσεων, διαρροή εμπιστευτικών πληροφοριών κά.

Σύγκρουση Συμφερόντων

Άρθρο 45 παρ.1 εδ. τελευταίο Ν. 4281/2014:

*Η έννοια της σύγκρουσης συμφερόντων καλύπτει **τουλάχιστον** κάθε κατάσταση στην οποία συγκεκριμένες κατηγορίες φυσικών προσώπων έχουν άμεσα ή έμμεσα, «ιδιωτικό συμφέρον», ήτοι οικονομικό ή προσωπικό συμφέρον στο αποτέλεσμα της διαδικασίας σύναψης της δημόσιας σύμβασης, το οποίο μπορεί να θεωρηθεί ότι πλήττει την αμερόληπτη και αντικειμενική εκτέλεση των καθηκόντων τους. (Ορισμός που αφορά δημόσιες συμβάσεις)*

- ⇒ Υπονόμευση αμερόληπτης & αντικειμενικής εκτέλεσης καθηκόντων
- ⇒ Εξαιτίας προσωπικού ή οικονομικού συμφέροντος
- ⇒ Επιρροή στην υπό ανάθεση σύμβασης ή/και στο υπό υλοποίηση έργο

Κόκκινες σημαίες (ενδεικτικά)

- Απόκρυψη παράλληλης επιχειρηματικής δραστηριότητας
- Ξαφνικός πλουτισμός/ Υποκρύπτει Δωροδοκία
- Ύπαρξη κοινωνικών επαφών μεταξύ των εμπλεκόμενων
- Άρνηση υποβολής Υ/Δ σύγκρουσης συμφερόντων/ Άρνηση προαγωγής

"Φωτογραφικές" Προδιαγραφές/Όροι

Άρθρο 40 παρ.2 Ν. 4281/2014:

Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση στους προσφέροντες και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημοσίων συμβάσεων στον ανταγωνισμό.

- ⇒ προδιαγραφές προσαρμοσμένες στα χαρακτηριστικά ενός συγκεκριμένου υποψήφιου αναδόχου ή υπερβολικά περιορισμένες προδιαγραφές
- ⇒ Επιρροή στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης
- ⇒ Διαφθορά/Δωροδοκία

Κόκκινες σημαιές (ενδεικτικά)

- Καταγγελίες από άλλους οικονομικούς φορείς της αγοράς
- Υποβολή προσφοράς μόνο από έναν ή από λίγους που δεν αιτιολογείται από το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης
- Αναφορά εμπορικών επωνυμιών εκ μέρους της ΑΑ
- Ασυνήθιστες ή παράλογες προδιαγραφές
- Δυσανάλογες προδιαγραφές σε σχέση με ίδιες αναθέσεις

Προσυνεννόηση/ Συμπαιγνία

Οι οικονομικοί φορείς σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή ή περιφέρεια ή τομέα αγοράς προβαίνουν σε πράξεις προσυνεννόησης των προσφορών που υποβάλλουν με αποκλειστικό σκοπό να εξουδετερώσουν τον ανταγωνισμό και τελικό στόχο την αύξηση των τιμών και τον προσπορισμό οφέλους σε βάρος του Δημοσίου

- ⇒ Καταστράτηγηση της λειτουργίας της αγοράς, παραβίαση ελεύθερου ανταγωνισμού
- ⇒ Επιρροή στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης
- ⇒ Συνήθως υποκρύπτει και συμμετοχή της ΑΑ

Κόκκινες σημαίες (ενδεικτικά)

- Υπερβολικά υψηλή προσφορά που επελέγη
- Συνεχείς υψηλές τιμές από όλους τους αναδόχους
- Ξαφνική μείωση τιμών από έναν νέο υποψήφιο
- Εναλλαγή των επιλεγέντων υποψηφίων κατά περιφέρεια, έργο, είδος εργασιών
- Οι μη επιλεγέντες υποψήφιοι προσλαμβάνονται ως υπεργολάβοι
- Ομοιότητα προσφορών
- Εμφανείς διασυνδέσεις μεταξύ υποψηφίων

Κόκκινες σημαίες στις δημόσιες συμβάσεις

27 red flags

Table 3

27 red flags for corruption in public procurement	
1 Strong inertia in composition of evaluation team	15 Award contract has new bid specifications
2 Conflict of interest for members of evaluation team	16 Substantial changes in project scope/costs after award
3 Multiple contact points	17 Connections between bidders undermines competition
4 Contact office not subordinated to tender provider	18 All bids higher than projected overall costs
5 Contact person not employed by tender provider	19 Not all/no bidders informed of the award and its reasons
6 Preferred supplier indications	20 Award contract and selection documents are publicly (e.g. online) available
7 Shortened time span for bidding process	21 Inconsistencies in reported turnover/number of staff
8 Accelerated tender	22 Winning company not listed in Chamber of Commerce
9 Tender exceptionally large	23 No EU funding involved
10 Time-to-bid not conform to the law	24 No public funding from Member States
11 Bids after deadline accepted	25 Awarding authority not filed in all fields in TED
12 Number of offers	26 Audit certificates by auditor without credentials
13 Artificial bids	27 Negative media coverage
14 Complaints from non-winning bidders	
Overview of the 27 red flags assembled – including assumptions about patterns of corruption	

Πηγή: Μελέτη PWC για την OLAF "Identifying & Reducing corruption in public procurement in the EU"

Κόκκινη Σημαία: «Ασυνήθιστα» έγγραφα

Ενδεικτικοί Κίνδυνοι απάτης που δύναται να αποκαλυφθούν:

- ⇒ Εικονική πηγή χρηματοδότησης
- ⇒ Ανεκτέλεστο έργο/επένδυση
- ⇒ Εικονικά τιμολόγια/ Πλαστά έγγραφα και τιμολόγια

Εικονική πηγή χρηματοδότησης

Ένας δικαιούχος υποστηρίζει ότι το έργο έλαβε χρηματοδότηση και από άλλες πηγές, όταν απαιτείται συγχρηματοδότηση

Κόκκινες σημαίες (ενδεικτικά)

- Η επιχορήγηση χρηματοδοτεί ολόκληρο το έργο
- Πλαστά δικαιολογητικά έγγραφα που αποδεικνύουν τη συγχρηματοδότηση της πράξης

Ανεκτέλεστο έργο/επένδυση

Κόκκινες σημαίες (ενδεικτικά)

- Ανακολουθίες στις εκθέσεις υλοποίησης
- Καθυστερήσεις: α) Στην υποχρέωση υποβολής αναφορών
β) Στην προσκόμιση εγγράφων
- Ελλιπή λογιστικά έγγραφα
- Πλαστά λογιστικά έγγραφα
- Εικονικά λογιστικά έγγραφα

Πλαστά έγγραφα

Κόκκινες σημαίες (ενδεικτικά)

- **Μορφή εγγράφων:**
 - Απουσία του εμπορικού σήματος της εταιρείας σε τιμολόγια και εταιρικά έγγραφα
 - Χειρόγραφα τιμολόγια, ενώ υπάρχει υποχρέωση ηλεκτρονικής έκδοσης βάσει της φορολογικής νομοθεσίας
 - Μη θεωρημένα στοιχεία

- **Περιεχόμενο εγγράφων:**
 - Ασυνήθιστες ημερομηνίες, ποσά, σημειώσεις, υπολογισμοί
 - Παράλειψη υποχρεωτικού στοιχείου
 - Απουσία στοιχείων επικοινωνίας

- **Περιπτώσεις:**
 - Διεύθυνση αναδόχου = διεύθυνση υπαλλήλου
 - Ασυνήθιστος αριθμός πληρωμών προς έναν δικαιούχο
 - Ασυνήθιστες καθυστερήσεις στην προσκόμιση στοιχείων

Συνέχεια!

- Εφαρμοσμένη Εκπαίδευση με πραγματικές «ανώνυμες» υποθέσεις
- Επέκταση και σε άλλες περιπτώσεις κόκκινων σημαιών που σχετίζονται με αυτεπιστάσιες (υπερτιμολογήσεις)
- Ερωτήσεις

